

GEMEENTE HELLENDOORN	Telefoon	0655397477
Behand.:		
- 8 AUG 2018		
18INK04484 		
A / B Stuk	Trefw.:	
Werkpr.:		
Kopie aan:		
Archief D / N, reeks / v	Vertr.:	

Gemeente Hellendoorn, B&W en gemeenteraad,
Waterschap vechtstromen,
Postbus 200
7440 AE Nijverdal

Almelo, 7 augustus 2018

18ink04484

Betreft: gronden van zienswijzen
Verzonden: per post en e-mail

Geacht college,

In opdracht van en namens;

- de Stichting Leefbaar Buitengebied (SLB) hierna te noemen cliënt, heb ik gisteren 6 augustus 2018 zienswijzen ingediend tegen het ontwerpbesluit tot verlening van de omgevingsvergunning, ontwerpbestemmingsplan ontwerp watervergunning voor realisatie mestbewerking Piksenweg 5a te Daarle met toepassing Coördinatieverordening. Thans geef ik hieronder de gronden van de zienswijzen.

Geen sprake van duurzame energieproductie.

Er wordt geen energie geproduceerd en duurzame energie evenmin. Er wordt geen gas geproduceerd, er wordt geen elektriciteit geproduceerd. Daar komt bij dat nergens inzichtelijk is geworden dat sprake is van een duurzame energieproductie. Een energiebalans ontbreekt. De vraag hoeveel energie er in de verwerking van mest wordt gestopt en hoeveel duurzame energie komt er voor terug is onbeantwoord gebleven. Zonder inzicht hierover dient het bestemmingsplan niet te worden gewijzigd. Er wordt mest verwarmd, maar al deze warmte gaat verloren omdat die warmte niet elders wordt gebruikt. Bij het afkoelen van de verwarmde mest verdwijnt de warmte naar de buitenlucht. Dit is verspilling van energie.

Mest is afval.

Er wordt mest van derden ingezameld. Daarmee is sprake van een afvalstoffen-inzamelingsbedrijf dat afval inzamelt en bewerkt. Een dergelijke inzamelbedrijf hoort niet in het buitengebied. Bovendien is geen sprake van bewerking van mest op boerderijschaal omdat er mest van derden wordt aangevoerd. Omdat geen bedrijfseigen agrarische activiteit plaatsvindt, er vindt inzameling van mest van derden plaats, heeft u ten onrechte gesteld dat dit een situatie is als bedoeld in artikel 4 lid 7 van het Besluit omgevingsrecht. Dit artikel is niet bedoeld voor het verwerken van mest dat afkomstig is van andere agrarische bedrijven. De ruimtelijke uitstraling naar de omgeving toe is dan heel anders en intensiever dan zonder de inzameling van mest van derden.

Fijnstof.

In de aanvraag ontbreken voldoende gegevens over de stofgevoeligheid van de in de inrichting aanwezige luchtverontreinigende stoffen en fijnstof. Voor verstuiving, stofoverlast en luchtverontreiniging wordt gevreesd. Zo is onvoldoende komen vast te staan of aan de luchtkwaliteitseisen wordt voldaan.

Cliënten vrezen voor luchtvervuiling door stofverspreiding en geurverspreiding, welke door de opgelegde maatregelen niet voldoende kan worden tegengegaan. De thans vergunde vergunning van de bedrijfsactiviteiten heeft gevolgen voor de concentratie aan zwevende deeltjes in de omgeving van de inrichting.

MER. Niet is getoetst aan het Besluit milieu-effectrapportage en is dit besluit niet in acht genomen. Ten onrechte is geen mer opgesteld.

IPPC. Onderhavig bedrijf overstijgt de drempelwaarde als genoemd in Bijlage I van de Richtlijn 96/61/EG. Deze richtlijn heeft ten doel de preventie en beperking van verontreiniging door de in Bijlage I en III (van die richtlijn) genoemde activiteiten. Met deze Richtlijn is geen danwel onvoldoende rekening mee gehouden. Zo is bijvoorbeeld niet een beschrijving bij de aanvraag aanwezig over de aard en omvang van de te voorziene emissies van het bedrijf in elk milieucompartiment met een overzicht van de milieu-effecten van emissies.

De drie bestreden (ontwerp-)besluiten voldoen niet aan onderhavige Europese IPPC-richtlijn. Verder blijkt niet met welke BREF's u precies rekening heeft gehouden. Er is vrijwel alleen gekeken naar de NeR (en dan alleen slechts in te beperkte mate) en vrijwel niet naar andere milieu-aspecten. Niet is duidelijk geworden welke technieken als best bestaande techniek wordt beschouwd. Van de aangevraagde installaties en onderdelen is niet komen vast te staan dat deze de best bestaande technieken omvatten waarbij de technisch laagst haalbare emissie worden gehaald.

Voor wat betreft stofhinder is een voorschrift nodig die aangeeft dat stof niet buiten de inrichting mag terechtkomen. De voorschriften bieden onvoldoende bescherming in het tegengaan van stofverspreiding. De aanvraag voldoet niet aan de eisen in het Bor en Wabo en Wet milieubeheer.

Aanvraag.

De gegevens in de aanvraag zijn met elkaar op enkele punten in tegenspraak. Tevens zijn de daadwerkelijk te verwachten bronniveaus en de bedrijfsduur van de verschillende relevante geluidbronnen is niet volledig aangeduid in het akoestisch rapport. Zonder die informatie kan niet worden beoordeeld in hoeverre de inrichting aan de gestelde geluidvoorschriften kan voldoen. Het akoestisch rapport voldoet niet aan de Handleiding meten en reken industrielawaai. En blijkt onduidelijkheid over de aanwezige geluidsbronnen en vervoersbewegingen. Precieze gegevens over allerlei installaties en materieel ontbreekt. De afstanden tot de verschillende objecten over stank, lawaai, stofhinder en luchtvervuiling, zijn niet correct. Er is geen geluidsvermogenonderzoek van de in de inrichting aanwezige machines, en e.d. aanwezig. De grens van de inrichting is niet duidelijk en komt niet overeen met de inrichting waarbinnen de activiteiten plaatsvinden en zijn bijvoorbeeld de plekken waar de vrachtwagens en het intern materieel laden en lossen niet goed aangegeven. Nu dit niet precies bekend is kan niet goed worden nagegaan waar de relevante geluid, en luchtvervuilingsbronnen zich bevinden en welke zich binnen de inrichting zich bevinden. Dit is van belang omdat het thans om een groot perceel gaat met veel milieu-aantastende bronnen op korte afstand van gevoelige objecten. In het akoestisch onderzoek is met dergelijke aspecten onvoldoende rekening mee gehouden. Ook is de aanvraag intern tegenstrijdig, danwel dat niet beschikt is op de aanvraag.

Vanwege het in de aanvraag ontbreken van de hiervoor genoemde informatie kunt u als bevoegd gezag in alle redelijkheid niet oordelen dat de aanvraag voldoende informatie bevat om een goede beoordeling te maken zoals de Wet milieubeheer die vereist. U had de aanvraag niet in behandeling dienen te nemen.

De aanvraag bevat ook onvoldoende informatie over mogelijke risico van rampen en de te nemen noodmaatregelen. Ten onrechte ontbreekt een bedrijfsnoodplan en een rampenbestrijdingsplan bij de aanvraag. Thans ontbreekt tevens een goed brandweeradvis over deze belangrijke aspecten. De aanvraag is onvolledig en had niet in behandeling mogen worden genomen. De (brand)gevaarlijke situatie is onvoldoende inzichtelijk gemaakt. Bijvoorbeeld de situatie waarbij asbest en fijnstof door brand kan vrijkomen en luchtverontreiniging veroorzaakt.

De aanvraag bevat geen goede beschrijving van de representatieve bedrijfssituatie en gevaarlijke situaties. In de aanvraag wordt voor het aspect geluid en trillingen verwezen naar de akoestische onderzoeken. Ook daarin wordt onvoldoende onderbouwing van de representatieve bedrijfs-situatie. Niet kan worden nagegaan of de genoemde aantallen/tijden inderdaad realistisch zijn.

Overlast.

De zienswijzen zijn gericht tegen de vergunde activiteiten die een bepaalde mate van stank, lawaai, stofhinder en luchtverontreiniging, bodemvervuiling en oppervlaktewatervervuiling mogen veroorzaken. Zo wordt voor stank, lawaai, stofoverlast en luchtvervuiling gevreesd. Het leefmilieu wordt teveel aangetast. Aan de minimale afstandeisen voor de verschillende gevoelige objecten wordt niet voldaan. Er is sprake van een milieuhygiënische situatie die onaanvaardbaar is, en door de aangevraagde vergunning nog verder zal verslechteren. De vergunde activiteiten, die genoemde overlast veroorzaken, zijn veel te ruim van aard, waarbij de milieuhygiënische belasting voor het milieu in te grote mate wordt overbelast. Er ontbreken adequate voorschriften met betrekking tot het aspect van geuroverlast en beperking van luchtverontreiniging en in het tegengaan van stof en fijnstof. U had de gevraagde vergunning niet dienen te verlenen.

Geluid

Er is sprake van een niet geringe geluidsproblematiek. De geluidnormen in de vergunning voldoen niet aan de gebruikelijke streefwaarden. Zoals hiervoor al is aangegeven is cliënt van mening dat de inrichting niet aan de gestelde voorschriften kan voldoen. Daarnaast is cliënt van mening dat de geluidvoorschriften niet handhaafbaar zijn. In verband met het voornoemde wordt geluidhinder gevreesd. Het leefmilieu wordt teveel aangetast en er treedt een verslechtering op, op het gebied van lawaai, stank en luchtverontreiniging. Er ontbreekt inzicht in het ter plaatse heersende referentieniveau van het omgevingsgeluid.

Geur.

Het geuraspect is onvoldoende onderzocht. Niet alle en daadwerkelijk te verwachten geurbronnen zijn in beeld gebracht waaronder cumulatie van geur. Onvoldoende is aangetoond of aan de geurvoorschriften kan worden voldaan. Tegenover de bedrijfsgebouwen zijn drie woningen zichtbaar. Twee woningen zijn recent gebouwd, de derde oudere woning wordt bewoond door Grip Assurantiën en op internet is te zien dat die woning te huur staat

aangeboden. Daaruit volgt dat er geen sprake is van een bedrijfswoning maar van een burgerwoning. Met die woning niet zijnde een bedrijfswoning, is geen rekening gehouden in de geur en stankbeoordeling.

Geen inzage

Hedenmiddag omstreeks 13.45 uur heb ik gemeentehuis bezocht en aldaar gevaagd om ter inzage liggende stukken in te mogen zien. De receptioniste gaf aan dat inzage niet mogelijk is omdat ik geen afspraak ervoor had gemaakt. Ze gaf aan dat zonder afspraak geen inzage van stukken ingezien kunnen worden, niet in de ochtend en niet in de middag. Ik heb gevraagd of ik dan een afspraak kon maken om later op de middag de stukken alsnog dan te kunnen inzien. Ook dat bleek niet mogelijk. De afdeling bouwen en milieu was helemaal volgepland en inzage in ter inzage liggende stukken kon niet. Ik gaf aan dat dit zo niet mag. Ze gaf dat dit beleid zo door de burgemeester was vastgesteld en zonder afspraak inzage in het geheel niet mogelijk was.

Ik stel derhalve vast dat onderhavige stukken niet ter inzage lagen.

Tijdens de inzageperiode heb ik geen ter inzage liggende stukken aangetroffen. Om die reden is cliënt in haar belangen geschaad. Het ontwerp-omgevingsvergunning kon ik niet goed op z'n merites beoordelen. Er is strijd ontstaan met de wettelijke mogelijkheid om alle stukken in te mogen zien. Er is door u in strijd gehandeld met het gestelde in de uniforme openbare voorbereidingsprocedure. Bijvoorbeeld wegens handelen in strijd met art. 3.11 van de algemene wet bestuursrecht.

Natuurbeschermingswet.

Op de referentiedata zijn onderhavige dieren niet gehouden zoals in de vergunning van 2015 is aangegeven. Er worden stikstofrechten uit de ontwikkelruimte gehaald. De emissie en stikstofdepositie neemt aanmerkelijk toe. Die brengt nog meer schade toe aan Natura2000 gebieden en uw beleid bestrijdt die problemen niet voldoende. Ik verwijs onder meer naar een uitzending van de NOS van 14 november 2017.

<https://nos.nl/artikel/2202802-aanpak-om-natuur-te-beschermen-tegen-ammoniak-deugt-niet.html>

Verder blijkt dat stallen vaak afbranden. Meer dan vroeger het geval was. Toen gold art 27 van de Hinderwet. Als de stal afbrandde dan was de Hinderwetvergunning van rechtswege vervallen. Met de komst van de Wet milieubeheer is dat artikel uit de wet verwijderd op 1 maart 1993. En sindsdien zien we in de statistieken dat stalbranden aanmerkelijk zijn toegenomen. Stalbranden zijn ook slecht voor natura2000 gebieden. SLB verzoekt u dan ook een voorschrift op te nemen die aangeeft dat de NBW-vergunning van rechtswege komt te vervallen indien de stal door brand is verwoest en een bepaling op te nemen dat in de stallen een automatische sprinklerinstallatie wordt aangelegd.

De PAS is in strijd met artikel 6 van de Habitatrichtlijn. Dit wordt bevestigd in de uitspraak van 17 mei 2017 van de Raad van state in de zaaknummer 201600614/1/R2, 201600617/1/R2, 201600618/1/R2, 201600620/1/R2, 201600622/1/R2 en 201600630/1/R2. In de andere uitspraak van eveneens 17 mei 2017 heeft de Raad van State dat ook bevestigd ik verwijs naar de zaaknummers 201506170/1/R2201506807/1/R2, 201506815/1/R2 en 201506818/1/R2. Dat onderhavige vergunning niet verleend mag verwijs ik dan ook naar die twee uitspraken van 17 mei 2017 die aantonen dat de PAS, de Nbw 1998 en de Wnb en de op basis daarvan verleende vergunningen niet verleend hadden mogen worden. Er wordt niet aan de verplichtingen van art 6 Habitatrichtlijn voldaan.

Het rekeninstrument AERIUS is niet nauwkeurig genoeg, onjuist en komt niet overeen hetgeen de Habitatrichtlijn ten doel stelt en is de AERIUS niet inzichtelijk en controleerbaar vanwege gebrek aan inzicht in de gemaakte keuzes en de gebruikte gegevens en aannames in AERIUS. De vergunningen zijn op grond van de PAS met zogenaamde ontwikkelingsruimte verleend voor agrarische bedrijven. Dit en de PAS, de vergunningen en Aerijs is een black box. Die ontwikkelruimte ontstaat pas zodra maatregelen zijn getroffen. Het is in strijd met de Habitatrichtlijn toename van de depositie toe te staan terwijl feitelijk de depositie niet gelijktijdig wordt gecompenseerd omdat de beheersmaatregelen nog niet zijn uitgevoerd. SLB is in een ongelijkwaardige procespositie terecht gekomen. De negatieve gevolgen voor de relevante natuurgebieden zijn onvoldoende inzichtelijk gemaakt. Ik verwijs nadrukkelijk naar rechtsoverweging 27 van de uitspraak van 17 mei 2017 ECLI:NL:RVS:2017:1260 zijnde onderdeel H dat voor nationale procedures relevant is.

In de PAS is niet voldoende rekening gehouden met de leefgebieden van soorten die niet ook zijn aangemerkt als Habitatgebied. Met stikstofemissie en stikstofdeposities op Natura2000-gebieden tengevolge van het uitrijden van mest op omliggende landbouwgronden rondom die Natura2000gebieden is in de PAS niet op correcte wijze rekening mee gehouden. Met beweiding is ten onrechte geen rekening houden. Uw verwijzing naar uw Omgevingsverordening die aangeeft dat voor beweiding vrijstelling is verleend dient onverbindend te worden verklaard omdat uw Omgevingsverordening in strijd is met de artikel 6 van de Habitatrichtlijn. Een passende beoordeling ontbreekt van de stikstofdeposities op de relevante data ontbreekt. Het jaar 2012 en 2014 als startdatum nemen betekent een ongeoorloofde legalisatie van illegale uitbreiden van na het jaar 2005. De PAS omvat toekomstige natuurherstel- en emissiebronmaatregelen terwijl thans bedrijfsdepositietoenames worden vergund voor onbepaalde tijd. De PAS verleent ten onrechte NB-vergunning op "natuurkrediet". Uw hand aan de kraan wordt bediend door een onzichtbare niet verifieerbare hand op basis van onduidelijke criteria. Onder verwijzing naar het monitoringsprogramma faciliteert u direct danwel indirect ecologische adviesbureaus in het vullen van hun opdrachtenportefeuille en het instandhouden van infausnatuur.

Ten onrechte wordt ontwikkelruimte toegekend. Daarmee wordt schade veroorzaakt aan Natura2000gebieden terwijl het wegnemen van die schade nog niet voldoende is geborgd. Het eerst toestaan dat schade wordt veroorzaakt en jaren later de gevolgen van die schade wegnemen is in strijd met de Europese habitat en vogelrichtlijn. Tevens verzoek ik u om de documenten digitaal aan mij toe te sturen.

U had dienen terug te vallen op de data van aanwijzing van de Natura2000-gebieden bij de vaststelling van de aard en omvang van het veebestand. Het veebedrijf veroorzaakt schade door te hoge ammoniakdepositie wegens de betrekkelijk korte afstand tot het betreffende Natura2000-gebied. Niet is voldoende zekerheid door u verkregen dat er geen significante negatieve effecten op de, Zwarte Stern, Kamsalamander, Roerdomp, Dodaars, Watersnip enzovoort zich voor zullen doen. De beweiding en het aantal voertuigbewegingen in verband met de aan en afvoer van goederen zoals voer, mest, melk enzovoort, is niet in de Aerijsberekening meegenomen. Ten onrechte is niet de beste techniek ingezet.

Het bedrijf voldoet niet aan de BBT. De beste beschikbare technieken worden ten onrechte niet ingezet. Ten onrechte worden geen emissiearme stallen en systemen gebruikt. Het leidt tot te hoge uitstoot aan luchtvervuiling door fijn stof. Verder is sprake van meerdere bedrijven op een terrein.

Cliënt kan zich niet verenigen met het ontwerp besluit (hierna besluit) daar het in strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en de wet- en regelgeving genomen zal worden en ten onrechte het project niet passend beoordeeld is als bedoeld in de Natuurbeschermingswet/ Vogel-, Habitatrichtlijn en zal het bestreden besluit in strijd met de NEC-richtlijn tot stand komen. Een passende beoordeling is ten onrechte niet gemaakt ondanks dat in het bestreden besluit een toename van de ammoniakemissie en ammoniakdepositie wordt toegestaan. Er worden nu al toename van ammoniakdeposities toegekend / vergund, terwijl de herstelmaatregelen nog niet zijn genomen. Dat aspect is niet in de passende beoordeling meegenomen zodat gesteld dient te worden dat onderhavige passende beoordeling niet is gemaakt.

Dat significante effecten niet zullen optreden is onvoldoende geborgd. Niet heeft u voldoende de zekerheid gekregen dat de betrokken Natura2000-gebieden in cumulatieve zin en afzonderlijk niet zal aantasten. Verder is de PAS in de strijd met de HR omdat de toename in onderhavige beschikking afhankelijk is van voortdurende herstelmaatregelen. Door die herstelmaatregelen worden fysieke ingrepen in het Natura2000-gebied verricht. Het Natura2000-gebied wordt door de herstelmaatregelen aangetast en dat is volgens de HR niet toegestaan. Met andere woorden, door depositietoename neemt de koortstemperatuur toe, die via het weghalen van de dekens wordt gecompenseerd. De PAS zegt dan vervolgens; de koortstemperatuur is afgenomen dus het gaat beter met de patiënt. Met de PAS en de bestreden besluiten is niet voldoende zekerheid verkregen dat onderhavige bedrijven de natuurlijke kenmerken van de Natura2000gebieden niet zullen aantasten.

De bij het ontwerp-besluit betrokken Natura2000 gebieden bevinden zich nu al in slechte staat. Het verlenen van toestemming die het herstel van de Natura2000gebied belet danwel vertraagt is in strijd met artikel 6 lid 1 van de Habitatrichtlijn. Met het besluit wordt toegestaan de ammoniakdepositie voor te zetten en toe te laten nemen. Dit is in strijd met de HR. De positieve herstelmaatregelen zijn nog niet eens gerealiseerd terwijl de toestemming voor de toename van de schade aan de Natura2000 wel is afgegeven. Verder is het in strijd met de HR om door herstelmaatregelen ontstane verbetering van natuurgebieden ingezet wordt om meer schadelijke ammoniakdepositie te laten ontstaan.

Er zijn teveel ammoniakemissies en -deposities buiten beschouwing gelaten met de Aerius-calculator.

Uit metingen van het RIVM blijkt dat de laatste 10 jaren er geen significante daling van de ammoniakdepositie is opgetreden, daardoor is onvoldoende zeker om te stellen dat alsmaar door kan worden gegaan met het vergunning van uitbreidingen van ammoniakdeposities. En de herstelmaatregelen zijn nog niet uitgevoerd terwijl de depositie wel toeneemt.

De NEC richtlijn voorziet in een aantal randvoorwaarden die niet alleen op natuur betrekking hebben, maar waar wel aan voldaan moet worden. Voor natuur geldt niet een algemene NEC, maar zijn critical deposition loads vastgesteld per habitatype. Indien deze critical loads worden overschreden is de bescherming van dat habitatype in feite op die plaats niet mogelijk. De PAS voorziet in een geïntensiveerd natuurbeheer, zodat (tijdelijk) een overschrijding niet tot de verwachte negatieve effecten zou leiden is de redenering van de PAS (bv.vergrassing van de heide tegengaan door plagen). De frequentie echter van dit soort maatregelen kan niet te hoog zijn, omdat dan deze maatregelen als zodanig een negatief effect gaan krijgen, daarmee wordt de tijdelijkheid dus onderstreept. De PAS staat op gespannen voet met de NBW, omdat alvast een voorschot wordt genomen op een verwacht natuurherstel (de

werking van veel maatregelen is echter niet bewezen), terwijl de werkelijke daling van de N depositie niet heeft ingezet, sterker het lijkt zelfs weer iets toe te nemen (zie de data, door RIVM geaccordeerd, in de afscheidsrede van Berendse).

Er ligt een deken van giftige verbindingen over ons landschap'

Interview Frank Berendse

ARTIKEL De Wageningse hoogleraar Natuurbeheer en planten ecologie, Frank Berendse, schreef mee aan het rapport van de EASAC. 'De schade stapelt zich heel langzaam op.'

Overheid negeert signalen dat natuur wordt bedreigd

Frank Berendse, scheidend hoogleraar natuurbeheer en plantencologie wordt in de Volkskrant geïnterviewd door Caspar Janssen. Hij nam afscheid met een lezing waarin hij nog eens stevig uithaalde naar beleid ten aanzien van ammoniak en bestrijdingsmiddelen.

Een citaat:

Berendse: 'En dan is er nog de uitstraling van het agrarische gebied op de aangrenzende natuurgebieden. Wil je bijzondere blauwgraslandvegetaties, en trilveen, en heidevelden behouden, dan moet de stikstofdepositie omlaag.' Daarover is iedereen het schijnbaar eens, sinds de jaren tachtig van de vorige eeuw, maar vervolgens begint bij Berendse het onbegrip. 'De door het RIVM gemeten ammoniakconcentraties in de atmosfeer zijn in 1998 even gedaald, sindsdien heeft geen enkele daling meer plaatsgevonden. En nu hebben we dan het PAS, het Programma Aanpak Stikstof. De afspraak is dat agrarische bedrijven door technische maatregelen de uitstoot omlaag brengen. Een deel van de daling in stikstofdepositie die zo zal ontstaan, mag vervolgens gebruikt worden door de intensieve veehouderij om verder uit te breiden. Dat is gelet op het feit dat er helemaal geen sprake is van een daling buitengewoon zorgwekkend. Het is ook een typisch Haags bedenkensel, een zogenaamde win-winsituatie. Maar niet heus. Dit leidt tot ernstige vertraging van het natuurherstel. Ik vind dat onbestaanbaar.'

Nog bozer maakt Berendse zich over de laksheid bij het aanpakken van het gebruik van bestrijdingsmiddelen.

Berendse was eerder betrokken bij een grootschalig Europees onderzoek naar de effecten van landbouwintensivering op de biodiversiteit. 'We hebben op 1.500 bedrijven gekeken naar 23 componenten van die intensivering, variërend van bedrijfsgrootte en kunstmestgebruik tot ploegfrequentie. Tot mijn verbazing kwamen insecticiden en fungiciden eruit als doorslaggevende factoren.

'Vervolgens kwam ik in een commissie terecht van de Europese Academies van Wetenschappen die zich boog over het gebruik van neonicotinoïden, waarmee zaden worden behandeld. De conclusie was evident: zelfs gebruik in lage hoeveelheden heeft dramatische negatieve effecten, zowel op insecten als op vogels. Vervolgens zijn nog twaalf artikelen verschenen in Nature die onze conclusies alleen maar bevestigden. En dan schrijft het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen in een brief aan de staatssecretaris dat er geen reden is om die middelen te verbieden. Ja, dan knapt er iets in mij.'

Over Nederland hangt een ammoniakdeken

Rens Pierik, boerenzoon uit Lemelerveld schrijft naar de Volkskrant:

Als boerenzoon zie ik mijn vader dagelijks vol elan zwoegen en twee stukken, van Peter Middendorp ('Ooit, als ik dood ben, is dit poepland van mijn dochter', Vonk, 23 januari) en Caspar Janssen ('Boven het land hangt een ammoniakdeken', Opinie & Debat, 26 januari) doen mij dan ook pijn.

De eerste suggereert dat de mest rijkelijk over de landen vloeit, terwijl dit weldegelijk strikt gebonden is aan stikstof- en fosfaateisen. De oplossing van Janssen (grondgebonden, cyclische landbouw) om de ammoniakdeken te laten verdwijnen, is dan ook al bewaarheid. Mest dient op het eigen bedrijf of een ander akkerbouwbedrijf te worden gebruikt of moet worden verwerkt om te kunnen transporteren naar mestarme landen als Duitsland en Frankrijk. Ik ben zeker niet blind voor het milieuverwoestende karakter van onze maatschappij en de rol van de melkveehouderij daarin. Maar wat is het alternatief? Het nog verder opkrikken van de milieueisen in combinatie met de almaar dalende subsidie zal leiden tot faillissementen hier en bloei in landen als Rusland, China en de VS, waar veel lagere dierenwelzijns- en milieueisen gelden. De controle op dierenwelzijn en milieu zal dus uit onze handen glippen. Kortom, een zich verplaatsende ammoniakdeken. Tot zover Rens.

Dat Nederland voorop loopt met dierenwelzijn en milieu is een onbewezen bewering. De feiten bewijzen anders. De gezondheidstoestand van de Nederlandse melkveestapel is schokkend slecht: 70% pootproblemen, 25% uierontstekingen en achteruitlopende vruchtbaarheid. Met name door het mestoverschot dat door overproductie ontstaan is, hangt er een ammoniakdeken over ons land. Wanneer ons land zou stoppen met het gericht zijn op de export van vlees en zuivel en met de import van onverantwoorde zuivel en vlees uit het buitenland zou het significant bijdragen aan het verkleinen van dierenleed, de opwarming van de aarde en het niet meer laten voortduren van milieuproblemen in eigen en buitenland.

Wanneer deze omslag samengaat met een meer ecologisch verantwoorde veehouderij op kleinere schaal hoeft dat niet tot faillissementen te leiden. Verbeter de wereld, begin met het verkleinen van de Hollandse veestapel in de intensieve veehouderij!

Direct na het in werking treden van de PAS (1 juli 2015) zijn vele mogelijkheden voor economische ontwikkelingen vergund. Voorts zijn de verhogingen van de maximumsnelheden op snelwegen en de afschaffing van de melkquota ook sterk N-uitstoot verhogend, een daling van de N-depositie zoals verondersteld in de PAS is door deze maatregelen dus zeer twijfelachtig, terwijl in de Habitatrictlijn juist een voorzichtigheidsclausule is opgenomen (eerst de compensatie met bewezen positief resultaat, dan pas de ingreep met verwacht negatief effect). In het bestreden wordt met deze nieuw feiten en omstandigheden onvoldoende rekening gehouden.

De in het huis aan huisblad gedane bekendmaking doet geen recht aan hetgeen artikel 3:12 Awb en art 42 NBW en Afdeling 3.5 Awb beogen. De kenbaarheid van de kennisgeving ingevolge de Natuurbeschermingswet is onvoldoende en in strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Client is zijn van mening dat van een geschikte wijze van de bekendmakingen niet heeft plaatsgevonden, althans zo summier dat niet meer gesteld kan worden dat onderhavige bekendmakingen heeft plaatsgevonden op een wijze dat daarmee het beoogde doel is bereikt. Niet is voldaan aan de voorwaarde dat de kennisgeving daadwerkelijk diegenen heeft bereikt die tegen het bestreden besluit naar verwachting grieven zouden hebben.

PAS.

Clïent kan zich niet verenigen met het besluit daar het in strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en de wet- en regelgeving genomen is en ten onrechte het project niet passend beoordeeld is als bedoeld in de Natuurbeschermingswet/ Vogel-, Habitatrichtlijn en is het bestreden besluit in strijd met de NEC-richtlijn tot stand gekomen. Een passende beoordeling is ten onrechte niet gemaakt ondanks dat in het bestreden besluit wel of geen toename van de ammoniakemissie en ammoniakdepositie wordt toegestaan. Op basis van het programma 2015-2021 PAS kan niet de conclusie worden getrokken dat kan worden uitgesloten dat de natuurlijke kenmerken van de Natura2000 gebieden niet worden aangetast. Ik zal dat hieronder uitleggen.

Nederland heeft een verplichting zich te houden aan Europese wetten en regels. Een daarvan is de NEC-Richtlijn EU 2001/81. Nederland is daarin verplicht om ingaande het jaar 2010 de emissie van ammoniak beperkt te hebben tot 128 kiloton/jaar. Daar wordt nu reeds niet aan voldaan en met onderhavige bestreden besluit neemt de ammoniakemissie en ammoniakdepositie alsmaar toe.

Die ammoniakemissie lag in het jaar 2001 rond de 180 kiloton/jaar.

Ingaande het jaar 2010 lag deze emissie nog steeds op 144 kiloton en was Nederland in overtreding van de NEC richtlijn. Met het thans bestreden besluit neemt de ammoniakemissie en – depositie toe. Daardoor is het bestreden besluit rechtstreeks in strijd is met de NEC-Richtlijn EU 2001/81.

De norm van 128 kiloton wordt al overschreden en de Nederlandse overheid heeft een nationale wetgeving opgetuigd (sinds 1 juli 2015 PAS) die ertoe heeft geleid dat onderhavig bestreden vergunning verleend kon gaan worden die rechtens een emissietoename en –depositie toestaat.

De gewijzigde Natuurbeschermingswet met de PAS dient derhalve onverbindend te worden verklaard wegens strijd met onderhavige drie Europese richtlijnen. Ik verzoek u hierover prejudiciële vragen te stellen aan het Europese Hof van Justitie. Het bestreden besluit en de PAS is in strijd met onderhavige drie Europese richtlijnen.

Rond 2012 ontwikkelde Nederland maatregelen om alsnog te voldoen aan de Europese Richtlijn maar bovenal om de vergunningverlening ten behoeve van de veehouderij die omwille van de NB-wet in het slop was geraakt weer "vlot te trekken". Deze maatregelen consolideerden zich in een regeling Programmatische Aanpak Stikstof , kortweg de PAS, die juli 2015 in werking trad en in december 2015 nog enigermate werd geamendeerd.

Er werd vastgesteld dat de emissie van ammoniak al sinds 1990 snel afnam, zij het dat met de jaren verstreken, in een steeds langzamer tempo. Op basis van deze afname werd gesuggereerd dat die naarmate de jaren zouden verstrijken zou afnemen tot een emissie ver beneden het kritische plafond van 128 kiloton Daarmee zouden nieuwe ontwikkelingen ten behoeve de veehouderij mogelijk worden en zelfs wat ruimte voor verlichting van de ammoniakdruk op natuurgebieden mogelijk zou worden. Een typische win-win situatie?

Wanneer de relatie Ammoniakreductie over de Tijd, over een langere periode wordt beschouwd bijvoorbeeld over de periode 1995-2014, dan blijkt dat de emissie als een curve afneemt.

Deze curvi lineaire afname van de ammoniak, afgezet tegen de tijd, wordt ook buitengewoon aanschouwelijk en in kleur weergegeven in het Compendium voor de Leefomgeving: Ammoniak emissie door de land en tuinbouw , 1990-2013.

Uit die curve blijkt dat deze een bodem van 130 kiloton asymptotisch nadert. De curve daalt dus niet onder de 130 kiloton/jaar. Dat wil zeggen onder huidige omstandigheden waar de dalende trend wordt toegeschreven aan uitvoering van staand beleid van de overheid, komt de daling van de ammoniak op een niveau van 130 kiloton/jaar tot stilstand wanneer deze maatregelen zijn voltooid.

Dit is de kardinale issue waar de opstellers van de PAS aan zijn voorbijgaan. Zij gaan uit van een lineaire afname van de Ammoniak emissie vanaf 2000 tot 2013 (Grootschalige Concentratie en Depositiekaarten Nederland RIVM 2015-0119, grafiek bladzijde 35).

Het staand beleid van de Nederlandse overheid zal dus niet leiden tot een zodanige verlaging van het emissie-niveau dat nieuwe ontwikkelingen mogelijk zijn omdat met het huidige staand beleid de emissie op/rond de 130 kiloton zal blijven of zelfs weer licht zal stijgen als gevolg van economische groei.

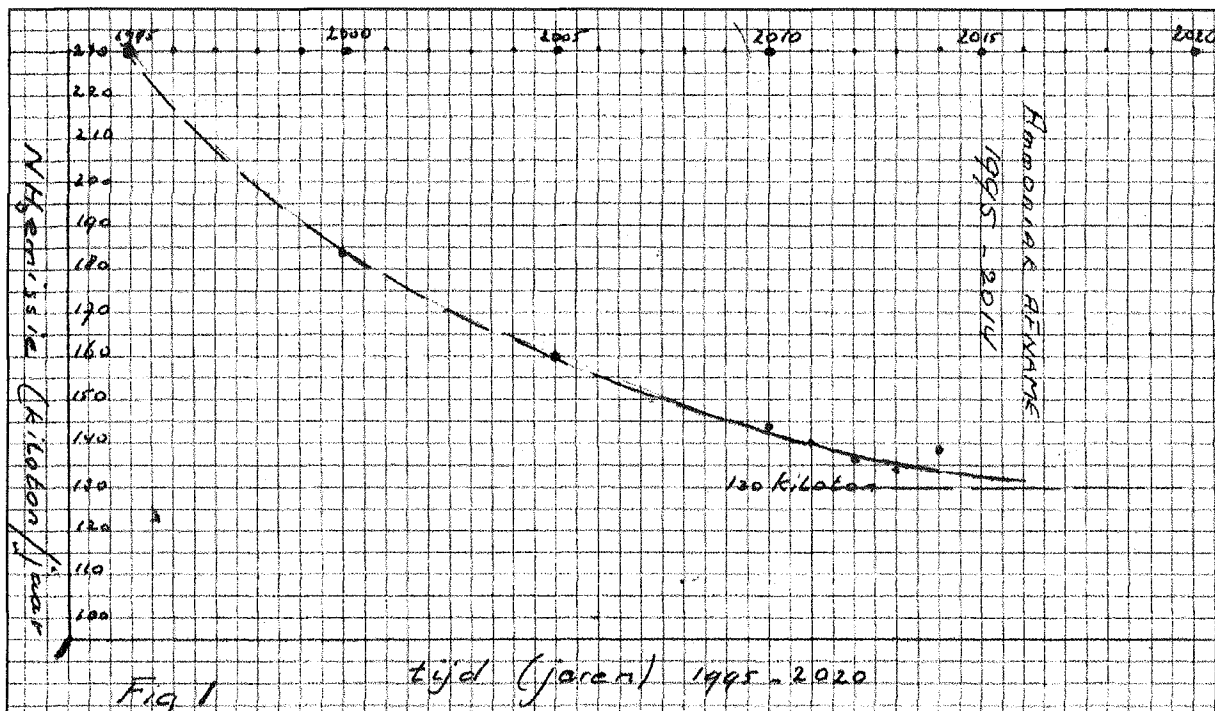
De eerste kolom van de 4 blauwe kolommen op pagina 29 van de PAS geeft de uitgangssituatie weer Het blauwe niveau ligt wat dat betreft op het 130 kiloton/jaar niveau.

In de tweede kolom van de 4 blauwe kolommen op pagina 29 van de PAS is er dan ook geen ruimte voor uitbreiding voor economische groei van 2,5% terwijl er dan ook geen ruimte over is om ten goede

van de natuur te komen. Bij een economische groei van 2,5%/jaar komt de lichtblauwe kolom bovenop het niveau van de 130 kiloton. Bij een economische groei van 2,5% zou dat over de periode van 2014-2020 gaan over een kolom van 18,4 kiloton! $((1,025 \text{ tot de macht } 6) - 1) \text{ maal } 115 = 18,4 \text{ kiloton/jaar}$). Deze 18,4 kiloton/jaar dient dan dus in de figuur op pagina 29 van de PAS bovenop de eerste kolom van 130 kiloton/jaar gezet te worden. De 115 kiloton (voor 2013) zijn ontleend aan gegevens van het CBS (CBS StatLine Emissies naar lucht door de Nederlandse economie ; nationale rekeningen).

1990	1995	2000	2005	2010	2011	2012	2013	<u>2014*</u>
355,6	215,1	165,9	141,6	127,5	122,4	118,0	115,5	120,1

miljoen kg ammoniak per jaar.

Voor alle duidelijkheid: de Helpdesk-PAS,, deelde mede dat onder "economische groei" hier de landbouw en overige industrie tezamen in aanmerking moeten worden genomen (Antwoord op Vraag 42054887) Zie ook : "Economische groei en de PAS") .

Aan de derde kolom van de figuur op pagina 29 van de PAS kan nog een kolom van 5,0 kiloton/jaar toegevoegd worden die vanuit de generieke maatregelen aan de landbouw teruggegeven worden.

Er komt geen vierde kolom met het kannetje omdat er niets is op te vullen!

Noch voor de landbouw, noch voor de natuur!

Er wordt ruimte gereserveerd voor economische groei van 2,5%/jaar, verondersteld beschikbaar te komen uit emissieafname vanwege het staand beleid.

Het is echter redelijker om voor "economische groei" tot 2020 een percentage van 1,7% aan te nemen. Ik verwijs naar de Grootchalige Concentratie en Depositiekaarten Nederland : RIVM rapport 2015-0119 bladzijde 27 e.v. Dat reduceert de behoefte aan reservering van ammoniak depositieruimte voor economische groei van 2014-2020 tot 12,25 kiloton. $((1,017 \text{ tot de macht } 6) - 1) \text{ maal } 115 = 12,25 \text{ kiloton/jaar}$.

De generieke maatregelen in het kader van de PAS zouden 10 kiloton/jaar aan emissiereductie moeten opleveren waarvan 5,0 kiloton opnieuw uitgegeven zou mogen worden in de periode 2014-2030. Er is tevens vastgelegd dat van die 5,0 kiloton/jaar tot 2020 slechts 60% (zie: Vaststellingsbesluit Programmatische Aanpak Stikstof : artikel 4.3.6 lid 3) mag worden uitgegeven. Dat is dan dus een toename emissie van 3,0 kiloton/jaar tot 2020.

Uit deze 5,0 kiloton die opnieuw zou mogen worden uitgegeven valt ook een toezegging, zowel in de PAS als in antwoord op vragen in de Eerste Kamer (EK 33.669 J van 6 februari 2015) dat 22% van die 5,0 kiloton, dus 1.1

kiloton, ten behoeve van prioritaire projecten over de periode 2014-2030 mag worden uitgegeven. Dat is 6/16 maal 1,1 = 0,4 kiloton/jaar tegen 2020.

Van deze 10 kiloton wordt ook zo'n 5,0 kiloton gereserveerd ter ontlasting van de ammoniakdruk op de natuur. Van deze 10 kiloton reductie zal overigens tegen 2020 slechts pas 6,0 (6,4 in 2021) kiloton gerealiseerd zijn (PAS bladzijde 19). Met deze hoeveelheid moet dus de totale emissie in 2020 naar beneden gecorrigeerd worden.

Resumerend kan gesteld worden dat tegen 2020 de totale emissie zal bedragen :

130 kt op basis van 2014 staand beleid plus 12,25 kt (als gevolg van economische groei van 1,7%/jaar) +3,0 kt (t.b.v. de landbouw tot 2020), plus 0,4 kt (t.b.v. prioritaire projecten tot 202) -- 6,0kt (uit generieke reductie maatregelen binnen de landbouw)

Dus zo'n 140 kiloton/jaar.

Men zou kunnen denken dat vóór het begin van de toepassing van de PAS en in de na-fase van de uitvoering van het staand beleid van de overheid de ammoniak concentraties in de lucht nog marginaal zouden dalen. Dit blijkt niet zo te zijn. De ammoniak concentraties in de lucht worden gaandeweg sinds 2005/2012 jaarlijks door het RIVM gemeten op 2 tot 6 locaties binnen alle Natura-2000 gebieden. Uit deze metingen blijkt dat oostelijk van de lijn Leeuwarden--Lelystad--Tilburg (dit is het concentratiegebied voor de veehouderij) de ammoniakconcentratie van de lucht nu reeds jaarlijks significant toeneemt! Ik verwijs naar Meetnet Ammoniak in Natuurgebieden.

Opmerkelijk is dat hoewel de gemeten concentratie van ammoniak in de lucht vanaf 2005 lijkt toe te nemen, lijkt de berekende emissie van ammoniak te zijn afgenomen. Hier is vooralsnog het oude adagium van kracht :

"Meten is Weten". (Balans van de Leefomgeving 2014--Ammoniak emissie neemt gestaag af maar concentratie in de lucht niet.) Zolang er meer dan een schaduw van twijfel ligt over de berekende waarden. De opstellers van de PAS hebben hier naar hun zeggen, ook nog geen antwoord op.

De vraag is hoe in het bestreden besluit hier rekening mee is gehouden.

Recent wordt ook duidelijk dat de PAS niet werkt. De modellen die gebruikt worden voor het bepalen van de uitstoot van mineralen naar oppervlaktewater, wijken zeer veel af van de gemeten waarden. Dat blijkt uit onderzoek van het Mesdagfonds; dat aan de Tweede Kamer is aangeboden.

In de waterrijke gebieden spelen de watervogels volgens het onderzoek een belangrijke rol bij het stikstof- en fosfaatgehalte en ook riooloverstorten waarvan er 14.000, waarvan de stikstof- en fosfaatgehalten niet openbaar zijn. Het is de vraag of in de passende beoordeling die via de PAS is hiermee rekening is gehouden. Wij verzoeken u dat na te gaan. In de praktijk wordt voor het behalen van de stikstof- en fosfaatsnormen van het oppervlaktewater vooral gekeken naar de uitstoot van de landbouw. Maar er zijn veel meer bronnen. Je kunt de normen voor de landbouw wel aanscherpen, maar als er andere grotere bronnen zijn, worden de normen alsnog niet gehaald.

Uit dit betoog moge blijken dat de PAS niet doelmatig is want niet zal de PAS leiden tot een afname van de ammoniak emissie tot onder het kritische niveau van 128 kiloton/jaar. Integendeel, met het in werking treden van de PAS, zal deze toenemen tot zo'n 140,0 kiloton / jaar in 2020 en nog meer nadien tot 2030! Vergunningen aangevraagd op basis van de PAS (dus aangevraagd na 15 juli 2015, en een emissie toename impliceren) zouden

daarom onder verwijzing naar het op gespannen voet staan met de EU- Richtlijn 2001/81, geweigerd/vernietigd moeten worden. Reden dat het bestreden besluit herroepen dien te worden.

Er is ten onrechte ammoniakproductierechten aangekocht om het vergunde project voldoende te kunnen compenseren. De Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn is in de Nederlandse wetgeving door middel van de gewijzigde NB-wet en de PAS niet op een correcte wijze omgezet. Het mag niet zo zijn dat vermeende trendmatige daling van de stikstofdepositie de grondslag is om economische ontwikkelingen die stikstofdepositie veroorzaken ruimte te geven. De Nederlandse wetgeving die dat toch mogelijk maakt is in strijd met de Habitatrichtlijn. Ik verzoek u dan ook hierover prejudiciële vragen te stellen aan het Hof.

Voor toename van ammoniakemissie en depositie is niet gesaldeerd. En is er onvoldoende rekening gehouden met de cumulatie van de toename van stikstofdeposities in verband met andere plannen waarvoor u vergunning heeft verleend de afgelopen 12 maanden en projecten die ook significante effecten veroorzaken op dezelfde Natura2000 gebieden als het project in het bestreden besluit dat doet. Verweerder heeft geen rekening heeft gehouden met de aanmerkelijke aantallen recente NBW-vergunningen waarbij activiteiten zijn vergund die een toename van stikstofdepositie veroorzaken op dezelfde Natura2000 gebied als vergunninghouder dat doet.

U heeft niet onderzocht wat de significante gevolgen zullen zijn in combinatie met die recente vergunningen en de ontvankelijke aanvragen die zijn gedaan op het moment waarop op het bezwaarschrift is beslist. In dat verband waren er al een aantal meldingen in het kader van de PAS gedaan of aanvragen onder de PAS daartoe zijn ingediend. Een goede passende beoordeling ontbreekt. Het bestreden besluit is in strijd met artikel 19f van de Natuurbeschermingswet 1998 tot stand gekomen. De aanvraag bevat onvoldoende informatie, diertellingen die de continuïteit van de bedrijfsvoering aantonen ontbreken. Niet valt in te zien waarom die geen deel uitmaken van de aanvraag. U had de aanvraag niet in behandeling mogen nemen, het besluit voldoet niet aan de uitspraken van 13 november 2013 zoals die van zaaknummer 201303243/1 enz.

De Europese Vogelrichtlijn en de Europese Habitatrichtlijn is niet goed in de Nederlandse wetgeving i.c. de Natuurbeschermingswet geïmplementeerd en mede om die reden is onderhavige vergunning op onjuiste gronden verleend. Ik zal dat hieronder uitleggen.

Programmatische aanpak stikstof en programmatische aanpak water; van tweeën een.

De Europese Vogelrichtlijn en de Europese Habitatrichtlijn verplichten de Europese lidstaten van de Europese Unie tot het in gunstige staat houden of herstellen van natuurlijke habitats en soorten.

Die verplichting in Habitatrichtlijn wordt genoemd in art.6 lid 2 als; "zorgen voor passende maatregelen, verslechtering van de kwaliteit van de habitat en van habitat soorten te voorkomen".

Art. 6 lid 1 van de habitatrichtlijn en art. 4.1 en 4.2 van de Vogelrichtlijn geven de opdracht aan de lidstaten om instandhoudingsmaatregelen te treffen die nodig zijn om de richtlijnen te realiseren.

Dit zijn maatregelen die bijdragen tot het waarborgen van de biologische diversiteit door instandhouden van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna op het Europese grondgebied. =resultaatsverlichting. De leden 3, 4 van art. 6 van de Habitatrichtlijn voorzien in een toestemmingsvereiste voor plannen en projecten met mogelijk significante gevolgen voor de Natura 2000 gebieden. Deze projecten dienen passend beoordeeld te worden.

Vergunning verlening alleen dan als de zekerheid is verkregen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast. Bij twijfel van significante gevolgen de ADC-toets doorlopen.

Het beschermingsregime in de Europese Natuurbeschermingsrichtlijnen bevat geen verwijzing naar het concept van de programmatische aanpak.

Hierop is advies gekomen van een taskforce onder voorzitterschap van C Trojan en later door de commissie –Huys. Zij achten bovenstaande niet in strijd met de Habitatrichtlijn indien het programma in totaliteit gezien gericht is op het bereiken van (gefaseerde) instandhoudingdoeleinden aan het einde van de programmaperiode. Dit roept vervolgens de vraag op, wanneer aan het einde van de programmaperiode gecontroleerd wordt, is er dan voldoende evenwicht tussen de verleende vergunningen in het kader van de PAS, NB wet '98 en de voorgenomen instandhoudingdoeleinden.

Is dit verenigbaar met de genoemde artikelen van de Vogel- en Habitatrichtlijn. De Raad van State; Programmatische Aanpak Stikstof (PAS), Advies W15.12.0046/IV, 11 april 2012. 14 zegt hierop, enige vertraging is acceptabel. De vraag blijft staan, wat is enige vertraging om de instandhoudingdoeleinden te bereiken. Een goede ecologische onderbouwing van het tijdspad waarbinnen de instandhoudingdoelen worden bereikt, kan daarbij volgens de afdeling niet worden gemist. Verder wijst de Afdeling, dat uit art. 6 lid 2 van de habitatrichtlijn volgt, dat verslechtering van de kwaliteit van stikstof gevoelige habitats moet worden voorkomen. Art. 6 lid 3 geeft inhoudelijk regels m.b.t. toestemmingverlening voor activiteiten die mogelijk significante gevolgen voor de Natura2000 gebieden hebben. Toepassing PAS is alleen dan eventueel mogelijk met duidelijke inachtneming van Art. 6 lid 3. Van de Habitatrichtlijn.

Treffende maatregelen hiervoor kunnen bij een passende beoordeling betrokken worden, daarbij is wel van belang dat bij een gefaseerde uitgifte aan instandhoudingdoelen, er ook een gefaseerde uitgifte aan ontwikkelingsruimte plaats vindt. Hiervoor kunnen beleidsregels een hulpmiddel zijn.

-Heeft Provincie Overijssel deze beleidsregels nageleefd?

-Is er een balans tussen de uitgifte aan ontwikkelingsruimte en de invulling van de instandhoudingdoeleinden?

(MBT. De Natura2000 gebieden waarop de stikstofdepositie plaats vindt.),

Vecht-BenedenRegge, Engberstdijkvenen etc.

De uitvoering aan maatregelen moet geankerd zijn als men begint met de uitgifte van de PAS vergunningen (blz.3 Progr. aanpak stikstof, aanpak water). Die verandering is door u niet inzichtelijk gemaakt, althans dat komt niet in het bestreden besluit tot uiting.

In de NB-wet is dit vastgelegd in art. 19kg, lid 2 Nbw, deze wettelijke regeling verplicht vergunningverlener ertoe een ambitieuze en realistische daling van de depositie afkomstig van in Nederland aanwezige bronnen te verzekeren. En die daling is niet verzekerd althans niet voldoende verzekerd.

Verder moet verwezenlijking van instandhoudingdoeleinden binnen afzienbare tijd van de voor stikstof gevoelige habitats plaatsvinden, (Art. 19kg lid 1 Nbw). De provincie moet dit als instrument gebruiken om op Natura2000 gebieden aan te geven hoe en binnen wel tijdsbestek de instandhoudingdoeleinden voor de Natura2000 gebieden worden gerealiseerd. (Art. 19a Nbw en art. 19kj Nbw).

-is hierin eventueel een hiaat bij provincie, is er voldoende overeenstemming tussen de uitgifte van de vergunningen en de te realiserende instandhoudingdoeleinden op de Natura 2000 gebieden?

-Houdt provincie Overijssel zich voldoende aan de gezamenlijk opgestelde beleidsregels, Overijssel heeft alleen al in januari 2016 bijna 50 Nbw vergunningen verleend in het kader van de PAS.

--Hoever zijn de afzonderlijke instandhoudingdoeleinden al in realisatie per afzonderlijk Natura2000 gebied? Bv van onderstaande instandhoudingdoeleinden:

BV3.1 Kernopgaven Het Vecht- en Beneden-Reggegebied heeft 6 kernopgaven: □ 3.11: Laagdynamische wateren voor grote modderkruiper H1145, bittervoorn H1134 en amfibieën, zoals kamsalamander H1166. □ 3.13: Kwaliteitsverbetering en uitbreiding van stroomdalgraslanden *H6120, □ 6.03: Kwaliteitsverbetering van zure vennen H3160. □ 6.05: Kwaliteitsverbetering en vergroting oppervlakte vochtige heiden H4010 en pioniervegetaties met snavelbiezen H7150 en actieve hoogvenen (heideveentjes) *H7110_B. □ 6.08: Vergroting areaal stuifzandheiden met struikhei H2310, droge heiden H4030 en zandverstuivingen H2330 én verbeteren van de kwaliteit door vergroting van de variatie in structuur en ontwikkeling van geleidelijke overgangen met bos. □ 6.11: Behoud areaal en kwaliteitsverbetering jeneverbesstruwelen H5130, verjonging stimuleren.

In het Vecht- en Beneden-Reggegebied is er sprake van een "sense of urgency" voor habitatype H6120 stroomdalgraslanden. Dit betekent dat voor de korte termijn achteruitgang van de doelen is voorzien en daarvoor aanvullende maatregelen nodig zijn ten aanzien van het beheer. Voor de kernopgaven 3.11, 6.03 en 6.05 geldt ook een wateropgave. Deze is toebedeeld wanneer de watercondities in meer of mindere mate niet op orde zijn. Ten behoeve van het behoud van oppervlakte en kwaliteit van de habitattypen zure vennen, vochtige heiden, pioniervegetaties met snavelbiezen en habitatrictlijnsoorten bittervoorn, grote modderkruiper en kamsalamander is een verbetering van de watercondities noodzakelijk.

In Vecht- en Beneden-Reggegebied liggen beschermde natuurmonumenten. De instandhoudingsdoelstellingen hebben van rechtswege ook betrekking op de doelstellingen van het voormalige beschermde natuurmonument. Het bevoegd gezag heeft de keuze om beschrijvingen van de doelen van binnen het Natura 2000-gebied liggende beschermde natuurmonumenten al dan niet op te nemen in het Natura 2000-beheerplan. Hiervan wordt in dit Natura 2000-beheerplan afgezien, omdat met de uitvoering van de Natura-2000 instandhoudingsmaatregelen reeds tegemoet gekomen wordt aan de doelstellingen voor behoud, herstel en de ontwikkeling van het natuurschoon of de natuurwetenschappelijke betekenis van het voormalig beschermd natuurmonument.

Bij het opstellen van dit Natura 2000-beheerplan zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd: 1. In het Natura 2000-beheerplan zijn de maatregelen opgenomen die nodig en technisch mogelijk zijn om de Natura 2000-doelen zeker te stellen en economische ontwikkelingen mogelijk te maken; 2. Op korte termijn (1e periode van 6 jaar) zijn de herstelmaatregelen gericht op het voorkomen van verslechtering van de aangewezen instandhoudingsdoelstellingen.

Om dit alles te controleren is natuurlijk de Aeries ingevoerd, die monitoort, rapporteert en bijstuurt. Met het monitoren en rapporteren wordt gekeken of alles volgens plan verloopt. Informatie uit de monitoring en uit nieuwe inzichten wordt jaarlijks in de monitoringsrapportage gezet in relatie tot de passende beoordeling en het ecologisch oordeel uit de gebiedsanalyses. Wanneer uit deze rapportage blijkt dat het doelbereik van het programma in gevaar komt, besluiten de formeel bij het programma betrokken bestuursorganen gezamenlijk of bijsturing (van onderdelen) van het programma aan de orde is.

-Er is pas na een jaar een passende beoordeling op de monitoringsrapportage in verhouding met de gebiedsanalyse, is dit niet aanvechtbaar, gezien de hoge uitgifte van Nbw vergunningen?

Of de instandhoudingdoeleinden van de diverse Natura2000 gebieden op 1 juli 2016 haalbaar zal zijn moet zich dan nog maar uitwijzen.

De uitgifte van vergunningen verloopt vele malen sneller, dan de realisatie van de instandhoudingdoeleinden. Verder kijkt de PAS alleen naar de vergunde rechten als die zijn vastgelegd in een Nbw. Veel bedrijven hebben nog geen Nbw vergunning. Dan gaat de PAS uit van de actuele situatie, niet van rechten die zijn vast gelegd in de WABO vergunning. Zo is er dus veel meer stikstofdepositie als dat er berekend is. Heeft een bedrijf nog geen Nbw vergunning op de oude situatie en wil het bedrijf uitbreiden, moet er als nog een Nbw vergunning worden aangevraagd. Hierdoor wordt er tekort gedaan aan iedere natuurgebied afzonderlijk. En is in strijd met de Nbw-1998. Is er dan geen sprake van een verhoogde cumulatie door de verstrekte en nog te verstrekken vergunningen, voordat het einde jaar evaluatie gaat plaats vinden?

In de Nbw wordt gekeken naar de programmatische aanpak van stikstof. De PAS wil dit probleem gaan oplossen. Stikstofproblematiek heeft ook een relatie met o.a. het aanwezige water, de kwaliteit van het water, eigenschappen van de bodem en de werking van wind. Samen zijn zij bepalend voor de significante negatieve effecten op de Natura2000gebieden en het al dan niet voorkomen van plantensoorten, ecosystemen en daarvan afhankelijke diersoorten.

Komt er meer stikstof in een gebied kan dit van grote invloed zijn op bovengenoemde soorten en ecosystemen. In de PAS is water geen zelfstandig onderdeel. Maar water is van essentieel belang om aan de randvoorwaarden die zijn geformuleerd voor de verschillende Natura2000 gebieden en de daarbij behorende instandhoudingdoeleinden te kunnen voldoen. Maatregelen op het gebied van de waterhuishouding maken dan ook een belangrijk onderdeel uit van de herstelmaatregelen die in de PAS worden gebruikt. O.a. verbeteren van de grondwaterkwaliteit in het intrekgebied (Hier Hammerfliet), verhogen van de grondwaterstand, etc. Nbw verplicht bestuurorganen die het aangaat te zorgen voor een tijdige uitvoering van beschermende maatregelen. Ook waterbeheerders zijn verantwoordelijk en worden dan ook bij de verlening aangeschreven.

“Natura 2000 Gebiedsanalyse voor de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) Vecht- en Beneden-Reggegebied Vastgesteld Gedeputeerde Staten van Overijssel: 1 juni 2015

De voornaamste knelpunten zijn gelegen in de waterhuishouding. Daarnaast is atmosferische stikstofdepositie een knelpunt. Voor behoud op korte termijn en het realiseren van de instand-40 houdingsdoelen op lange termijn zijn maatregelen in de waterhuishouding nodig (zowel binnen als buiten het Natura 2000-gebied) en zijn interne beheer- en herstelmaatregelen nodig. Op de korte termijn betreft dit interne maatregelen in de waterhuishouding (Landgoed Eerde, Eerder Achterbroek, Beerzerveld, noordwestkant Archemer/Lemelerberg), externe maatregelen in de waterhuishouding in delen grenzend aan het Natura 2000-gebied (peilverhoging Regge), rivier-45 herstel Regge en Vecht, interne beheermaatregelen, interne herstelmaatregelen en onderzoek inrichting bufferzone Beerzerveld en voorbereiding van de uitvoering.”

Grondwaterafhankelijke deel Beerzerveld Onderstaande tekst is grotendeels gebaseerd op Van Dongen (2008). Het Beerzerveld is één van de deelgebieden die behoren tot het Natura 2000-gebied Vecht - BenedenRegge. Het gebied maakt onderdeel uit van een voor Nederlandse begrippen uniek 20 landschap dat gekarakteriseerd wordt door relatief hooggelegen pingo-ruïnes die worden afgewisseld met laaggelegen uitgestoven dekzandvlaktes.

15 De ontwaterende invloed van de omgeving is in het verleden sterk toegenomen. In het noorden is de Vecht genormaliseerd waardoor met name de winterpeilen sterk zijn gedaald³. Aan de zuidzijde is een gebied dat voorheen erg nat was, het Hammerfliet geschikt gemaakt voor de landbouw. Op basis van de spreidingslengte kan

worden gesteld dat ontwateringsmiddelen in een zone van ongeveer 900 meter invloed kunnen hebben op het Beerzerveld.

20 Daarnaast wordt er sinds 1992 ten zuiden van het gebied drinkwater gewonnen door Vitens. Om de effecten van deze winning te compenseren is een wateraanvoerplan opgesteld. Hoofddoel van het plan was om de wintergrondwaterstand in het Hammerflieër te verlagen om natschade te voorkomen en tegelijkertijd de zomergrondwaterstand te verhogen door wateraanvoer om droog-25 teschade te compenseren. Daarnaast is er aan de zuidzijde een buffersloot aangelegd waar het peil in de winter op 7,25 en in de zomer op 7,30 t.o.v. N.A.P. gehouden wordt. Het water wordt daarbij vanuit het zuiden opgepompt naar de buffersloot.

De relatie tussen natuur en water is meerledig. Er is een duidelijke verbintenis tussen Natura2000 gebieden en watergebieden. Natura2000 gebieden zijn afhankelijk van voldoende schoon grondwater. In de PAS is de waterconditie een randvoorwaarde voor natuurbehoud en –herstel. Water is ook van essentieel belang voor de landbouw en industrie. Voor de agrarische sector en de industrie zijn vereisten van natuurbeschermingsregelgeving eveneens van randvoorwaarde. De focus ligt hier dus op Natuurbeheer en de PAS. Waterbeheer staat hier ten dienste van natuur en de PAS.

Deze stelling draaien we nu om, de programmatische aanpak in het waterbeheer is lijdend, natuurbeheer en de PAS wordt nu gebruikt ten dienste van het waterbeheer. De Europese kaderrichtlijn water 2000/60.EG, vastgelegd door het Europese Parlement en de Raad van 23 oktober tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid. De programmatische aanpak in het waterbeheer is stringenter dan de PAS. In principe moest het water al op 22 december 2015 in een goede conditie zijn, dit geldt ook voor de stoomgebieden in Duitsland (land waarmee Nederland bepaalde stroomgebieden deelt). Een goede toestand voor oppervlakte wateren is een goede "chemische" toestand en een goede "ecologische" toestand, deze worden ingedeeld in een schaal van een tot vijf. Voor de landbouw staat de goede ecologische toestand in verband met de verontreiniging met meststoffen en bestrijdingsmiddelen. Voor grondwater geldt de verplichting dat er niet meer mag worden onttrokken dan de natuur bijvult.

Dit alles is vast gelegd in twee dochter richtlijnen van de KRW, de grondwaterrichtlijn (hierin o.a. vastgesteld de Europese kwaliteitseisen op EU niveau voor bestrijdingsmiddelen en meststoffen en de richtlijn Prioritaire stoffen. (bescherming van het grondwater tegen verontreiniging en achteruit gang).

De eis om op 22 december 2015 hieraan te voldoen kan bij uitzondering worden verlengd en moet dan voldoen aan zeer strenge regels. (2 x 6 jaar). Er dient dan per waterlichaam aan gegeven te worden waarom de doelstelling niet is gehaald en hoe men deze in het volgende plan periode wel denkt te kunnen gaan halen. Nederland is vanaf het begin uitgegaan van een termijn verlening. Art 4 van de KRW verplicht Nederland er toe ervoor te zorgen dat de kwaliteit niet verder achteruit gaat.

Hierbij worden de menselijke aspecten op de toestand van het toppervlakte water en grondwater en een economische analyse van het watergebruik betrokken. Dit alles is vastgelegd in Eu geformuleerde milieukwaliteitsnormen. De milieukwaliteitsnormen vormen het plafond voor maximale gebruiksruimte en vervuilingruimte. Hierin is ook het maatregelen programma vastgesteld hoe men deze milieukwaliteitseisen denk te gaan invullen. Dit alles vast gesteld in het stroomgebiedbeheersplan. Tijdens deze planperiode vindt monitoring van de watertoestand plaats. Indien niet kan worden voldaan aan de milieukwaliteitseisen moeten maatregelen worden genomen om deze op tijd bij te stellen en de oorzaken te onderzoeken. (verplichting volgens art. 11 lid 5 KRW.) Deze verplichting geldt al voor het aflopen van de termijn. In Nederland is de KRW vast gelegd in de waterwet. Deze

is op delen gebaseerd op de Wm, WABO. Zo zijn delen van de KRW, de richtlijn prioritair stoffen en de grondwaterrichtlijn geïmplementeerd in het besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009. De eisen die hierin worden gesteld zijn letterlijk uit de Europese waterrichtlijnen overgenomen. Door de motie Van der Vlies heeft Nederland gekozen voor een pragmatische en betaalbare aanpak, waarbij het de landbouw geen extra geld mag kosten. Hierdoor is er geen directe koppeling van de kwaliteitseisen aan een individuele vergunningverlening.

In Nederland is de benadering gekoppeld aan een programma van maatregelen op grond van de Waterwet, hierin zijn maatregelen opgenomen die er voor moeten zorgen dat binnen een bepaalde periode de doelstellingen worden gehaald. Deze maatregelen zijn niet alleen van belang voor de waterbeheerder (bevoegd gezag), maar ook het zijn ook maatregelen die zijn vast gesteld op andere beleidsterreinen, zoals milieubeleid, RO., natuurbeleid, stoffenbeleid en het landbouwbeleid. Maar ook aan het gestelde in het kader van natuurbeleid en de PAS. Ook nitraatactieprogramma maakt deel uit van de KRW maatregelen. Voor de landbouw was altijd van belang dat Nederland er vanuit gaat dat de KRW alleen geldt voor aangewezen waterlichamen, vele kleine wateren en sloten vallen hier buiten. Het art 4 van de KRW, waarin wordt gesteld dat achteruitgang van de kwaliteit moet worden voorkomen is in de Nederlandse praktijk uitgelegd als dat geen achteruitgang niet betekent, dat er geen achteruitgang mag zijn maar dat er wel achteruitgang mag zijn, mits het oppervlakte waterlichaam maar niet in een lagere toestandklasse komt. (toestandklassenbenadering)

In de PAS wordt geen duidelijke relatie gelegd met de KRW, dit in tegenstelling met de Europese wetgeving die wel een belangrijke relatie legt tussen de KRW en de vereisten vanuit een Natura2000 wetgeving. De overkoepelende doelstelling van de KRW is om de waterlichamen binnen de gestelde termijnen, met eventuele verlening, in een goede toestand te brengen. Een goede toestand omvat ook een goede ecologische toestand. Daarnaast zegt art. 4.1c van de KRW dat er een specifieke regeling is voor zogenaamde "Beschermd gebieden" waaronder ook de Natura 2000 gebieden. Het gaat hierom gebieden die waterafhankelijk zijn voor hun habitats of habitats van soorten (Art. 6 lid 1 KRW). Uiterlijk 15 jaar na inwerkingtreding van de KRW (2015) moeten de lidstaten voldoen aan alle normen en doelstellingen, voor zover niet anders bepaald in communautaire wetgeving waaronder het betrokken beschermd gebied is ingesteld. De strengste norm is hiervoor van toepassing, dit is uitgewerkt in FAQ-document van de Europese commissie december 2011.

De maatregelen om de KRW- en Natura 2000-doelen te realiseren maken onderdeel uit van de stroomgebiedplannen (art. 13 KRW), maar ook van de Natura 2000-beheerplannen.⁵⁹ Om recht te kunnen doen aan art. 4.1c KRW moeten maatregelen uit de KRW, de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn op elkaar worden afgestemd.

Het heeft in Nederland te lang geduurd voordat dit gerealiseerd kon worden omdat de beheerplannen op grond van de natuurbeschermingswet later klaar waren dan de eerste stroomgebiedbeheerplannen en de maatregelenprogramma's op grond van de KRW. Er ligt op een verbintenis tussen deze twee onderdelen weinig ambitie niveau. De deadlines uit de KRW hebben ook directe gevolgen voor de realisering van de doelen uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Laatstgenoemde richtlijnen geven geen deadlines voor het realiseren van een gunstige staat, maar voor de water gerelateerde aspecten zijn de deadlines uit de KRW wel van toepassing. Vanuit het perspectief van de KRW worden watermaatregelen getroffen om een goed ecologisch potentieel te bereiken,

maar indien dit niet voldoende is om aan de Natura 2000-doelstellingen te voldoen, verplicht de KRW maatregelen te nemen om de staat van instandhouding van habitattypen en soorten te verbeteren (Natura 2000). Maatregelen die zowel binnen het waterbeleid als het natuurbeleid noodzakelijk zijn om aan de doelstellingen te voldoen en die binnen de deadline van de KRW getroffen dienen te worden, zullen een tijdsdruk zetten op de maatregelen die op grond van het natuurbeleid en de PAS in beginsel meer tijd voor de uitvoering kunnen krijgen. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan water gerelateerde herstelmaatregelen in de PAS om de effecten van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitats in Natura 2000-gebieden aan te pakken.

Er is dus een relatie tussen de KRW en de Vogelrichtlijn en de habitatrichtlijn. De oude staatssecretaris zegt hierover dat de PAS gerelateerd is aan de Vogel- en habitatrichtlijn en dat de Pas niet bedoeld is ter implementatie van de milieudoelstellingen van de KRW.

Zij vindt dat de KRW zich richt op de ecologische watertoestand, de habitatrichtlijn richt zich op de habitats van verschillende soorten, die wel specifieke eisen stellen aan waterkwaliteit, die vaak, maar niet altijd door de ecologische doeleinden van de KRW worden overlapt.

Zie verder hierover kamerstukken I 2013/14, 33 669, C, p. 31.

WUR heeft hierover gezegd; dat de watersystemen van de Natura2000 gebieden een andere ruimtelijke orde kent dan het watersysteem van waterlichamen dat KRW hanteert. De Nederlandse invulling van de KRW zet in op haalbare en betaalbare maatregelen, terwijl voor Natura2000 ingezet wordt op het stoppen van de achteruitgang van habitats en een ambitieuze aanpak.

Het arrest van het HvJEU 1 juli 2015 heeft betrekking op de KRW. Het heeft grote gevolgen.

Het gaat m.n. over de uitleg van art4 lid 1 onder a i t/m iii. Er was in de EU onduidelijkheid over deze richtlijn. De uitspraak staat haaks op de opdracht die de Nederlandse wetsjuristen hadden gekregen om bij de implementatie van de milieudoelstellingen in de Nederlandse wetgeving te houden met de wens van de tweede kamer om de KRW pragmatisch te implementeren. (haalbaar en betaalbaar).

Denkend aan het luchtkwaliteitdossier mocht Nederland niet op slot voor economische ontwikkelingen.

In de uitspraak door het HvJEU van 1 juli 2015 wordt een duidelijk conclusie getrokken:

'Deze elementen bevestigen de uitlegging dat artikel 4, lid 1, onder a), van richtlijn 2000/60 niet slechts in programmatische bewoordingen eenvoudige doelstellingen van beheersplanning formuleert, maar, zodra de ecologische toestand van het betrokken waterlichaam is bepaald, rechtsgevolgen sorteert in iedere fase van de procedure die door die richtlijn wordt voorgeschreven'.

En vervolgens: 'Artikel 4 (sorteert) rechtsgevolgen (...) in iedere fase van de procedure die door die richtlijn wordt voorgeschreven (r.o.)43).' 'Het gebruik van de woorden „bij de tenuitvoerlegging” bevestigt dat die bepaling aldus dient te worden uitgelegd dat zij verplichtingen behelst die de bevoegde autoriteiten moeten nakomen bij de goedkeuring van specifieke projecten in het kader van de juridische regeling inzake waterbescherming'.

Dus ondanks dat de Nederlands invulling van de KRW een planmatige of programmatische aanpak heeft gekend, betekent dit dat de milieudoelstellingen niet alleen van betekenis zijn op / van invloed zijn op een waterplan. Ook alle maatregelen in dat programma moeten uitgevoerd gaan worden, daarbij is een directe koppeling tussen milieudoeleinden en een individuele maatregel, handeling of besluit. Dit betekent dat een vergunning moet worden geweigerd als het zal leiden tot strijd met de doelstelling van geen achteruitgang of het niet bereiken van de verbeteringsdoelstelling.

Uitspraak HvJEU 1 juli 2015;

Zowel de verbeteringsverplichting als de verplichting om achteruitgang van de toestand van waterlichamen te voorkomen strekken tot verwezenlijking van de door de Uniewetgever nagestreefde kwaliteitsdoelstellingen, namelijk behoud of herstel van een goede toestand, een goed ecologisch potentieel en een goede chemische toestand van de oppervlaktewateren.'

De uitspraak heeft vervolgens niet alleen betrekking op aangewezen waterlichamen, maar op alle wateren.

Uitspraak HvJEU 1 juli 2015;

'De bewoordingen van artikel 4, lid 1, onder a), i), van richtlijn 2000/60 bevestigen de uitlegging dat het begrip „achteruitgang van de toestand” van een oppervlaktewaterlichaam eveneens ziet op verslechtingen die niet leiden tot een indeling van dat waterlichaam in een lagere klasse. Uit die bepaling blijkt uitdrukkelijk dat achteruitgang van de toestand van alle oppervlaktewaterlichamen dient te worden voorkomen.'

Ook heeft het hof uitspraak gedaan over de betekenis van achteruitgang.

Uitspraak HvJEU 1 juli 2015;

'Zoals blijkt uit punt 1.4.1, onder iii), van bijlage V bij richtlijn 2000/60, dient de interkalibratie echter uitsluitend om de toestandsklassen „zeer goed”, „goed” en „matig” af te bakenen', om vervolgens in r.o. 56 'na te gaan of deze letterlijke uitlegging wordt bevestigd door de context waarvan het begrip „achteruitgang van de toestand” van een oppervlaktewaterlichaam deel uitmaakt'. 'De klassen vormen zodoende slechts een instrument ter beperking van de beoordelingsruimte van de lidstaten bij de vaststelling van de kwaliteitselementen die de werkelijke toestand van een bepaald waterlichaam weergeven.' 'behoudt de verplichting om achteruitgang van de toestand van een waterlichaam te voorkomen daarentegen haar nuttige werking volledig wanneer het begrip „achteruitgang' wordt uitgelegd onder verwijzing naar een enkel kwaliteitselement of een enkele stof, aangezien die verplichting dan iedere verandering omvat waardoor de verwezenlijking van het voornaamste doel van richtlijn 2000/60 in gevaar kan worden gebracht.

Het belang van deze uitspraak heeft invloed op zowel water, natuur als landbouw. Het gaat dus over het waterbeheer en de PAS. Het geeft duidelijkheid aan het juridische karakter van de milieudoelstellingen uit Art.4 KRW. Resultaat of inspanningsverplichting is duidelijk. Het heeft dwingende bepalingen met grote gevolgen. Er kan alleen van de milieudoelstelling worden afgeweken door een duidelijk beroep te doen op de uitspraak van het HvJEU (lenen de bewoordingen van artikel 4, lid 1, onder a), i), van richtlijn 2000/60 zich niet tot een uitlegging volgens welke enkel „ernstige aantastingen' een achteruitgang van de toestand van een waterlichaam vormen, en die in wezen is gebaseerd op een afweging tussen de negatieve effecten op de wateren en de economische belangen op het gebied van water. Daarenboven dient te worden vastgesteld dat een dergelijke uitlegging, (...) geen rekening houdt met het in die richtlijn gemaakte onderscheid tussen de verplichting om achteruitgang van de toestand van een waterlichaam te voorkomen en de afwijkingsgronden van artikel 4, lid 7, van die richtlijn, aangezien alleen die afwijkingsgronden elementen van belangenafweging bevatten.')

De uitspraak heeft vervolgens invloed op alle oppervlakte wateren in Nederland. Er moet een duidelijke koppeling zijn tussen milieudoelstellingen en de daaruit voortvloeiende kwaliteitseisen plannen en programma's en tussen milieudoelstellingen en concrete besluiten en maatregelen. Dit heeft betrekking op de hele KRW. Ruimte voor

economische overweging en andere belangen is er alleen bij specifieke uitzonderingsbepalingen. Achteruitgang van de wateren betekent nu ook echt geen achteruitgang. Geen significante of als zodanig aangemerkte achteruitgang is meer toegestaan, ook geen toestandklassenbenadering meer. De betekenis van verbeteringsdoeleinden heeft nu een dwingend karakter, als een verplichting. Er mag geen achteruitgang meer plaats vinden.

De Programmatische aanpak van zowel de PAS al de KRW heeft gemeen dat er beoogt wordt om tegenover activiteiten met nadelige gevolgen voor de omgevingskwaliteit, steeds maatregelen te zetten waarmee aan normen en doelstellingen worden voldaan. Nu hoeft je niet op individueel niveau te toetsen of er aan de normen en doelstellingen is gedaan.

Water zaken vormen een belangrijk onderdeel van de PAS. Verder is water, natuur, en landbouw in Europese wetgeving en de implementatie daarvan onherroepelijk aan elkaar verbonden.

De Pas probeert invulling te geven aan de Europese opdracht om een gunstige staat van instandhouding van habitats en habitats soorten te realiseren. (resultaatsverplichting)

De Pas loopt op verschillende punten samen met het KWR, daar zou uit voortkomen dat er voor de KWR ook een resultaatsverplichting zou gelden op grond van de milieubeschermingwetgeving.

Volgens de uitspraak van het hof volgt deze resultaatsverplichting ook voor het realiseren van de milieukwaliteitsnorm op grond van de KRW. Nederland volgde tot nu toe de uitleg dat het neerkomt op een strenge inspanningsverplichting, is door het hof ter zijde gesteld.

Deze uitleg van het hof dient nu ook gevolgd te worden indien KRW maatregelen worden genomen in het kader van de PAS.

Hieruit volgt dat de uitleg "geen achteruitgang" in de KRW, zodat de klassenbenadering die Nederland gebruikt, moet worden losgelaten. Dit heeft tot gevolg dat de KRW gedeelte uit de Pas nu veel strikter moet worden gebruikt. Dit heeft een duidelijke beperking van de ruimte in de PAS tot gevolg.

"Het Hof stelt met zoveel woorden dat (behoudens indien binnen randvoorwaarden van de KRW een afwijking wordt toegestaan) goedkeuring voor een project moet worden geweigerd wanneer dat project een achteruitgang van de toestand van een oppervlaktewaterlichaam kan teweegbrengen of het bereiken van een goede toestand van het oppervlaktewater respectievelijk een goed ecologisch potentieel en een goede chemische toestand van dat water op het volgens die richtlijn relevante tijdstip in gevaar brengt. Toetsing aan het plan/programma is onvoldoende tenzij met verwijzing daarnaar in de beslissing in de concrete kwestie kan worden aangetoond dat geen sprake zal zijn van achteruitgang. Ook de Europese natuurbeschermingsrichtlijnen verplichten de lidstaten ertoe ervoor zorg te dragen dat er geen sprake is van achteruitgang."

De Pas regelt deze zaken via een maatregelen pakket. Bij Art 6 lid 3 en 4 Habitatrichtlijn verplichten er toe om bij individuele besluiten de zekerheid te krijgen dat de natuurlijke kenmerken van de Natura2000 gebieden in de directe omgeving niet worden aangetast.

Dus als men de KRW maatregelen die nodig zijn voor het behoud van de diversiteit in de Natura2000 gebieden als onderdeel van de PAS maatregelen beschouwd, moet men de individuele aanvraag toetsen aan de KRW, vraag is dan of het PAS een voldoende onderbouwing waarborgt voor de individuele besluiten die in dit geval Provincie Overijssel bij bosjes uitgeeft.

Het waterregime is in dit geval strenger dan het natuurbeschermingsregime. Er moet een resultaatsverplichting in acht worden genomen voor alle oppervlakte wateren, de klassenbenadering bij de interpretatie van geen achteruitgang moet worden losgelaten en moet er een koppeling zijn tussen de milieudoelstellingen en de programma's en plannen als concrete maatregel.

Een economische uitzondering kan alleen dan, als er gebruik wordt gemaakt van de uitzonderingsbepaling. Nederland echter voldoet bij lange na nog niet aan de Europese doelstellingen.

Tel hierbij op de enorme cumulatie die op dit moment plaats vindt door de enorme hoos aan uitgiftes aan Nbw vergunningen zonder een evaluatie, pas na een jaar. Hoe ontwikkelen de beheermaatregelen zich in de diverse gebieden. Er is geen sprake van saldering.

Het Hof stelt met zoveel woorden dat (behoudens indien binnen randvoorwaarden van de KRW een afwijking wordt toegestaan) goedkeuring voor een project moet worden geweigerd wanneer dat project een achteruitgang van de toestand van een oppervlaktewaterlichaam kan teweegbrengen of het bereiken van een goede toestand van het oppervlaktewater respectievelijk een goed ecologisch potentieel en een goede chemische toestand van dat water op het volgens die richtlijn relevante tijdstip in gevaar brengt. Toetsing aan het plan/programma is onvoldoende tenzij met verwijzing daarnaar in de beslissing in de concrete kwestie kan worden aangetoond dat geen sprake zal zijn van achteruitgang. Ook de Europese natuurbeschermingsrichtlijnen verplichten de lidstaten ertoe ervoor zorg te dragen dat er geen sprake is van achteruitgang, wel van een stijging van mee dan 0,05mol stikstof per hectare.

Cumulatie - recente vergunningen.

Er is door uw college onvoldoende rekening gehouden met de cumulatie van de toename van stikstofdeposities in verband met andere plannen en projecten die ook significante effecten veroorzaken op dezelfde Natura2000 gebieden, als het project in het bestreden besluit dat doet, waarvoor recent vergunningen zijn verleend.

U danwel GS heeft geen rekening heeft gehouden met de aanmerkelijke aantallen recente NBW-vergunningen waarbij activiteiten zijn vergund die een toename van stikstofdepositie veroorzaken op dezelfde Natura2000 gebied als vergunninghouder dat wekelijks doet.

GS heeft niet onderzocht wat de significante gevolgen zullen zijn in combinatie met die recente vergunningen alsmede de reeks aan ontvankelijke aanvragen voor een vergunning die zijn gedaan op het moment waarop op het bezwaarschrift is beslist. In dat verband waren er al een aantal meldingen in het kader van de PAS gedaan of aanvragen onder de PAS daartoe zijn ingediend.

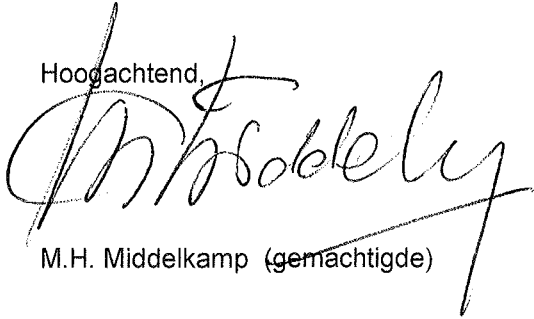
De recente vergunde activiteiten omvatten de;

- a daadwerkelijk vergunde activiteiten in de periode omstreeks tussen het tijdstip van binnenkomen van onderhavige aanvraag en de datum van het nog te nemen besluit op dit bezwaarschrift;
- b de onder de PAS gedane meldingen tot 1 mol in diezelfde periode;
- c de onder de PAS uitgevoerde activiteiten tot 0,05 in diezelfde periode;
- d. de fosfaat en stikstofgegevens van de Waterschappen;

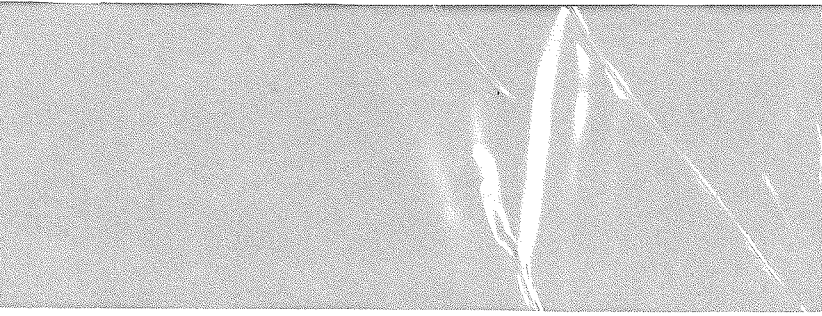
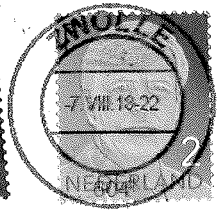
Een goede passende beoordeling ontbreekt. Het bestreden besluit is in strijd met de Wet Natuurbeschermingsweg tot stand gekomen.

Ik verzoek u de gevraagde vergunningen en bestemmingsplanwijziging niet te verlenen en proceskostenvergoeding toe te wijzen.

Hoogachtend,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'M.H. Middelkamp', written over a horizontal line.

M.H. Middelkamp (gemachtigde)

Z19CC #5251XDX#DD#DDDD#